

Վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի վերաբերյալ

**2019 թվականի դեկտեմբերի 10-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին
մասնակցում էին՝**

**ՀՀ ԿԲ նախագահի տեղակալներ Ն. Երիցյանը,
Վ. Աբրահամյանը, խորհրդի անդամներ Հ. Ղահրամանյանը,
Ա. Ստեփանյանը, Մ. Գալստյանը, Օ. Աղասյանը**

Խորհրդի նիստը սկսվեց դեկտեմբերի 10-ի դրությամբ Իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ: Քննարկվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային և դրամավարկային հատվածների զարգացումները:

Արձանագրվեց, որ **2019 թ. նոյեմբերին գրանցվել է 1.1% գնաճ՝** նախորդ տարվա նույն ամսվա 1.0%-ի փոխարեն, ինչի արդյունքում 12-ամսյա գնաճը մնացել է գրեթե անփոփոխ՝ ամսվա վերջին կազմելով **1.0%**: Ամսվա գնաճին նպաստել են «Սննդամթերք և ոչ ալկոհոլային խմիչք» ապրանքախմբի գների փոփոխությունները, մասնավորապես՝ «Բանջարեղեն» և «Միրգ» ապրանքախմբերի գներն աճել են համապատասխանաբար 20.1% և 3.5%-ով (ընդհանուր նպաստումը գնաճին՝ 1.3 տոկոսային կետ), ինչպես նաև աճել են «Յուղեր և ճարպեր», «Կաթնամթերք», «Հացաբովկեղեն և ծավարեղեն» ապրանքախմբերի գները՝ համապատասխանաբար 0.7%, 0.4% և 0.3%-ով: Միաժամանակ, շուրջ 1.0%-ով նվազել են «Ձուկ և ծովամթերք» ապրանքախմբի գները: **12-ամսյա բնականոն գնաճը** շարունակել է նվազել՝ հոկտեմբերի վերջին կազմելով 0.7%:

Խորհուրդն անդրադարձավ ձևավորված տնտեսական միջավայրին և փաստեց, որ **2019 թ. երրորդ եռամսյակում տնտեսական ակտիվությունը գերազանցել է կանխատեսված մակարդակը՝** պայմանավորված հիմնականում ծառայությունների ճյուղի բարձր աճով, և հունվար-սեպտեմբերին, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ, տնտեսական աճը կազմել է 7.5%: Այդ միտումները պահպանվում են նաև չորրորդ եռամսյակում, ինչի արդյունքում հունվար-հոկտեմբերին, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ, տնտեսական ակտիվության ցուցանիշը կազմել է 7.2%, որի շուրջ, ըստ ԿԲ գնահատման, կլինի նաև տնտեսական աճի տարեվերջի ցուցանիշը: Չորրորդ եռամսյակում ներքին պահանջարկը ևս շարունակում է բարձր մնալ՝ պայմանավորված մասնավոր սպառման աճով, ինչին մեծապես նպաստում է իրականացվող խթանող դրամավարկային քաղաքականությունը:

Վերջինս, ֆինանսական համակարգում առկա բարձր կապիտալացվածության պարագայում, նպաստել է համակարգի կողմից տնտեսության վարկավորման բարձր աճի դրսևորմանը, որի կառուցվածքում մեծ կշիռ ունեն սպառողական և հիպոտեկային վարկերը: Չնայած տարվա անցած երեք եռամսյակների արդյունքներով համախառն պահանջարկի վրա հարկաբյուջետային քաղաքականության ազդեցությունը եղել է զսպող՝ շուրջ 2.5 տոկոսային կետ, չորրորդ եռամսյակում և հաջորդ տարվա ընթացքում ակնկալվում է հարկաբյուջետային քաղաքականության խթանող ազդեցություն, ինչը կարճաժամկետ հատվածում ներքին պահանջարկի աճի բավականին լուրջ երաշխիք է:

Խորհրդի նիստում ներկայացվեցին արտաքին հատվածի զարգացումները և նշվեց, որ, չնայած առկա անորոշությունները որոշակիորեն նվազել են, դեռևս պահպանվում է համաշխարհային տնտեսության թույլ աճը, ինչն արտահայտվել է և՛ պահանջարկի թուլացմամբ, և՛ ապրանքահումքային միջազգային շուկաներում ցածր գնաճային միջավայրի պահպանմամբ: Այս իրավիճակում ՀՀ հիմնական գործընկեր երկրների ԿԲ-ներն առաջիկայում կշարունակեն վարել խթանող դրամավարկային քաղաքականություն՝ գնաճի թիրախին հասնելու նպատակով:

Խորհրդի նիստում քննարկվեցին ՀՀ ֆինանսական շուկայի զարգացումները և արձանագրվեց, որ, սեպտեմբերին քաղաքականության տոկոսադրույքի իջեցմանը համահունչ, չորրորդ եռամսյակում ֆինանսական շուկայի կարճաժամկետ տոկոսադրույքները նվազել են, ինչին զուգահեռ իջել են նաև ՊՊ շուկայի տոկոսադրույքները՝ եկամտաբերության կորի ողջ երկայնքով:

Խորհուրդն անդրադարձավ նաև գնաճը զսպող որոշ առաջարկի գործոնների, որոնք են. ԵԱՏՄ ընդհանուր շուկայի անդամակցությամբ և կառուցվածքային բարեփոխումներով պայմանավորված՝ ապրանքային շուկաներում շարունակաբար ավելանում է մրցակցությունը, ինչը փոխում է կազմակերպությունների գնագոյացման վարքագիծն ու նվազեցնում նրանց հավելադիրները, և դիտվում է ռեսուրսների օգտագործման արդյունավետության աճ, որը հիմնականում դրսևորվել է տնտեսության ոչ արտահանելի հատվածներում՝ պահանջարկը կարճաժամկետ սպառման ապրանքների շուկայից տեղափոխելով երկարաժամկետ սպառման ապրանքների շուկա:

Իրավիճակային հաշվետվության և արտաքին ու ներքին մակրոտնտեսական զարգացումների վերաբերյալ քննարկումից հետո Խորհուրդն անցավ դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների քննարկմանն ու քաղաքականության տոկոսադրույքի որոշման կայացմանը: Հաշվի առնելով առաջիկայում արտաքին հատվածից սպասվող ոչ գնաճային ազդեցությունները և հարկաբյուջետային քաղաքականության խթանող ընթացքը, միևնույն ժամանակ նախապատվությունը տալով գնաճի աստիճանական վերականգնմանը՝ ԿԲ Խորհուրդը **նպատակահարմար գտավ պահպանել դրամավարկային խթանման չափը՝ անփոփոխ թողնելով**

վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը: Խորհուրդը նաև գնահատում է, որ կանխատեսվող մակրոտնտեսական զարգացումների պարագայում անհրաժեշտ կլինի դեռևս պահպանել խթանող դիրքը, որի արդյունքում ակնկալվում է, որ գնաճն առաջիկա ամիսներին կպահպանվի նպատակային ցուցանիշից ցածր մակարդակում՝ աստիճանաբար վերադառնալով նպատակային ցուցանիշին միջնաժամկետ հատվածում:

Խորհուրդը քննարկեց նաև առկա գնաճային ռիսկերը, որոնք այսօր, ընդհանուր առմամբ, հավասարակշռված են, և դրանց դրսևորման դեպքում Կենտրոնական բանկը պատրաստ է համապատասխանորեն արձագանքել՝ ապահովելով գների կայունությունը միջնաժամկետում:

Խորհուրդը հաստատեց ԿԲ գործիքների տոկոսադրույքների վերաբերյալ որոշումը և առաջարկվող մամլո հաղորդագրությունը, որոնք կցվում են:

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ ԽՈՐՀՈՒՐԴ**

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

**ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՇՈՒԿԱՅՈՒՄ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԲԱՆԿԻ
ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՏՈԿՈՍԱԴՐՈՒՅՔՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ**

Ղեկավարվելով «Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 2-րդ հոդվածի 3-րդ մասով, 20-րդ հոդվածի «գ» և «ե» կետերով և «Նորմատիվ իրավական ակտերի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի դրույթներով՝ Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի խորհուրդը

1. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը թողնել անփոփոխ՝ սահմանելով 5.5%:

2. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից տրամադրվող լոմբարդային ռեպո գործիքի տոկոսադրույքը սահմանել 7.0%:

3. Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի կողմից դրամական միջոցների ներգրավման գործիքի տոկոսադրույքը սահմանել 4.0%:

4. Սույն որոշումն ուժի մեջ է մտնում Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկի ինտերնետային տնային էջում հրապարակման օրվան հաջորդող օրը:

ՀՀ ԿԲ ՆԱԽԱԳԱՀ

ԱՐԹՈՒՐ ԶԱՎԱԴՅԱՆ

10 դեկտեմբերի 2019 թ.

2019 թվականի դեկտեմբերի 10-ի նիստում ԿԲ խորհուրդը որոշեց անփոփոխ թողնել վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը՝ 5.5%:

2019 թ. նոյեմբերին գրանցվել է 1.1% գնաճ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 1.0%-ի դիմաց, ինչի արդյունքում 12-ամսյա գնաճը մնացել է գրեթե անփոփոխ՝ ամսվա վերջին կազմելով 1.0%:

Արտաքին հատվածում դիտվել է տնտեսական անորոշությունների որոշ չափով նվազում, այդուհանդերձ պահպանվում են համաշխարհային տնտեսության աճի ցածր տեմպերը, ինչն արտահայտվում է ինչպես համաշխարհային թույլ պահանջարկի, այնպես էլ միջազգային ապրանքահումքային շուկաներում ձևավորված ցածր գնաճային միջավայրի պահպանմամբ: ԿԲ խորհուրդը գնահատում է, որ արտաքին հատվածից գնաճային միջավայրի վրա էական ազդեցություններ չեն ակնկալվում:

Խորհուրդն արձանագրում է, որ երրորդ եռամսյակում տնտեսական ակտիվությունը գերազանցել է կանխատեսված մակարդակը, որը կպահպանվի նաև չորրորդ եռամսյակում՝ հիմնականում ծառայությունների ճյուղի նպաստումով պայմանավորված: Ներքին պահանջարկը ևս մնում է բարձր՝ պայմանավորված մասնավոր սպառման աճով, ինչին շարունակում է նպաստել դրամավարկային խթանող դիրքը: Միաժամանակ, թեպետ տարեսկզբից հարկաբյուջետային քաղաքականության ազդեցությունը համախառն պահանջարկի վրա գնահատվում է զսպող, այնուամենայնիվ, չորրորդ եռամսյակում և հաջորդ տարվա ընթացքում ակնկալվում է, որ հարկաբյուջետային քաղաքականության ազդեցությունը կլինի խթանող:

Հաշվի առնելով արտաքին և ՀՀ տնտեսությունների վերոնշյալ փաստացի և սպասվող զարգացումները, ինչպես նաև շարունակելով նախապատվություն տալ գնաճի աստիճանական վերականգնմանը՝ ԿԲ խորհուրդը նպատակահարմար է գտնում պահպանել դրամավարկային պայմանների խթանման ներկա չափը՝ անփոփոխ թողնելով վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը: Խորհուրդը նաև գտնում է, որ կանխատեսվող մակրոտնտեսական զարգացումների պարագայում անհրաժեշտ կլինի դեռևս պահպանել խթանող դիրքը, որի արդյունքում ակնկալվում է, որ գնաճն առաջիկա ամիսներին կպահպանվի նպատակային ցուցանիշից ցածր մակարդակում՝ աստիճանաբար վերադառնալով նպատակային ցուցանիշին միջնաժամկետ հատվածում:

Նշենք, որ ներկայումս գնաճի կանխատեսված հետագծից շեղման ռիսկերը ընդհանուր առմամբ հավասարակշռված են, որոնց դրսևորման դեպքում Կենտրոնական բանկը պատրաստ է համապատասխանորեն արձագանքել՝ ապահովելով գների կայունությունը միջնաժամկետում:

Կենտրոնական բանկի հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն